

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Sanctuarium Crucis Et Patientiae Crucifixorum Et Cruciferorum

Bivero, Pedro de

Antverpiæ, M.DC.XXXIV.

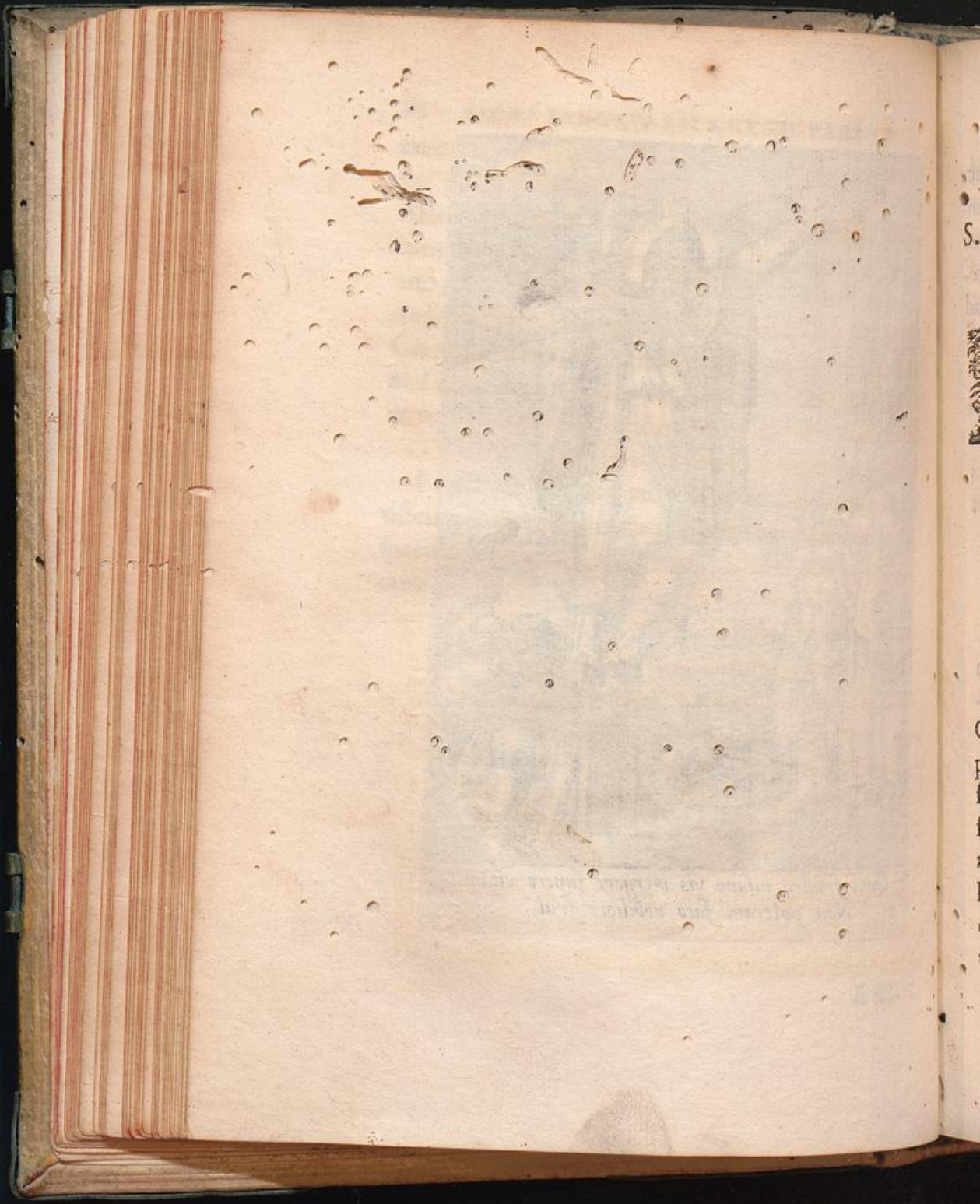
Emblematica Imago VIII. S. Sixti Pontificis Crucifixi Explicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47616](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47616)

Quid frustra, infamam vis mergere funere vitam?
8. Non poteram fato nobiliore frui.

Quarüum
Lucis
S. E. R. I.
8

EMBLEMATICÀ IMAGOVIII
S. SIXTI PONTIFICIS CRUCIFIXI

EXPLICATA.

SVB Decio & Valeriano Imperatoribus Prudent.
Hymno 2.
sanctus SIXTVS Papa crucis patibulum
subiit. Consule Prudentium Hymno 2.
de sancto Laurentio:

Fortè hoc Sacerdos dixerit,

Jam SIXTVS affixus cruci,

Laurentium flentem videns

Crucis sub ipso stipite:

Desiste discessit meo

Fletum dolentor fundere,

Præcedo frater, tu quoque

Post hoc sequeris triduum.

Culmen & apex tiaræ Pontificalis, sicut in effigie
proponitur, crux est, & simul testatur, virtute pas-
sionis suæ regnum summum, medium, & infimum
sibi CHRISTVM comparasse, *ut in nomine IESV om.* Phil. 2, 10.
ne genu flectatur, caelestium, terrestrium, & infernorum.
Hoc triplex imperium & regnum, PETRO, SIXTO,
ceterisque Pontificibus commissum est: in cuius rei
testimonium desinit in crucem tiaræ, ut supremum
Ecclesiæ

Symp
Christi
Sexti Ar
tificum se
rendi reg
mire Or
bit.
Isai. 9, 6.

Ecclesie dominatur in cruce natum, & sine cruce esse non posse moneantur. Principatus summi Pontificis CHRISTI crux extitit. *Factus est principatus eius super humerum eius.* Quotquot igitur eius succedunt loco, & ad regimen vniuersale assumuntur, ad regnum & crucem, ad honorem & onus simul vocatos se esse arbitrentur. Sedes Apostolica crux honoraria est, in qua fuit gloriosus Rex, & in qua SIXTUS gloriosus decedit. Pulchrum speculum & Emblemata proponitur summi honoris, & grauis oneris. *Mittit laborem ponderis spes praxiorum:* vt Hieronymus Epist. ad Cyrillum scribit.

CruX SIXTI Pontificis, CruX regiminis totius Ecclesie.

CruX san
cti regimi
nis, in
strumen
tum artis
bene vi
uendi.

Pontificalis tiara crux oneris & honoris est, in quam apprimè cadit illud Chrysofomi Homil. 66. ad populum: *Non ita corona caput circumdat, sicut animam sollicitudo.* Tantus quantus orbis est, tanta est sollicitudo Pontificum, quorum humeris totus mundus innititur & incumbit. *Domini sunt cardines terre, & posuit super eos orbem.* Nemo melius quam CHRISTVS nouit, quanti ponderis & oneris esset crux regiminis Ecclesie, cui ferendo partem se solum inuenit: *Factus est principatus eius super humerum*

2. Reg. 1, 8.
Isai. 9, 6.

DE SUPERIORIB. CRUCIF. ET CRUCIFERIS. 73

humerum eius. Secundus à CHRISTO Pontifex nomen à Petra accepit. Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam. Constructa domus non tam est honor, quàm onus positi fundamenti, supra quod fabrica domus assurgit. Quidni onus Ecclesiae graue Pontifici sit, cum eius rationem reddere teneatur? Cui multum datum est, multum queretur ab eo; & cui commendauerunt multum, plus petent ab eo. Hinc sæpè accidit, vt ouilis Ecclesiastici Pastores summi reddendæ rationi iam proximi, maluissent vltimum Ecclesiae locum, quàm primam sedem occupasse.

CruX SIXTI Pontificis, CruX ægrotantis.

Coronatus SIXTUS apparet, & affixus cruci lecto: & quidem cum Pontifex coronatur, leuis quædam stupa comburitur, & alta voce clatur, Pater sancte, sic transit gloria mundi. Quid homo? quid humana gloria est? leuis quædam stupa est concipiens lumen, & in fumum euanescens. Accensa stupa, vita mortalis est: deficit stupa, cum valetudo deficit; & cum deficit vita, stupa in fumum abit. Inerim tamen, more SIXTI, iacens in lecto æger gloriosâ coronâ ornatur, cum Sermone de Iacob & Esau dixerit Augustinus: Multi coronati

K

sunt

sunt in amphitheatro pugnantes ad bestias, multi in lecto
 vincunt, & diabolum coronantur. Iacebat in lecto S. Ba-
 silius, & in eo pro corona decertabat, sicut & ipse
 Epist. 60. declarat: Siue namque poenas peccatorum dam-
 no, valebunt ad hoc flagella, vt posthac iram Dei, que
 imminebat, auertant: siue in certaminibus, que pietatis
 gratia decertamus, per tribulationes corroboramur, iustus
 athlothesa, vt non sinat nos tentari supra id quod ferre pos-
 sumus, sed pro toleratis iam laboribus patientia nobis
 spei in ipsum coronam reddat. Felix æger, qui cum sit
 affixus lecto, de regno cæli & eius coronis cogitat.
 Haud dubie qui cum variis morbis luctatur, pro
 multis coronis certat, & similis SIXTO euadet.
 Quotus quisque seipsum regit, & spiritaliter se gu-
 bernat, sibi ipsi, qui paruus mundus est, Rex &
 Pontifex est, dignus tiara pontificali, quæ tres co-
 ronulas, vt vides, secum importat. Debentur tres
 laureolæ Martyribus, Doctoribus, & Virginibus, &
 totidem ægris debentur, si patienter se in grauibus
 morbis gerant. Quid enim aliud terribilis morbi
 tormentum, nisi quædam species martyrij? Qui
 sic torquentur, sacros Martyres referunt, & cum
 ipsis coronantur. Multi quippe coronati sunt in
 amphitheatro pugnantes ad bestias, & multi in le-
 cto iacentes diabolum vincentes coronantur. Doctri-

DE SUPERIORIB. CRUCIF. ET CRUCIFERIS. 75
na viri per patientiam noscitur. Vnde efficitur, vt quis-
quis in lecto patienter se gerat, procedat ita sapien-
ter, vt sibi Doctoratus laureolam promereatur.
Quod si integritas virginalis in virginibus laurea-
tur, laureabitur patientia in agris, vt euadant per-
fecti & integri, quales Iacobus desiderat. *Patientia*, Iacob. 1.4.
inquit, *opus perfectum habet; vt sitis perfecti & integri.*
Vocatur ad tres laureolas ager, qui mysticus SIX-
TVS est, quem vt in lecto referat, *Cor suum dabit in* Eccli. 38.
similitudinem picturae.

Leuamen laborantis & aegrotantis.

Rex gloriosus toti mundo, cuius potestas in *Virtus Eu-*
manu eius sita est, se in cibum & potum de- *charistia.*
dit, vt qui totum mundum sustinet, & in eius la-
borat regimine, recurat ad CHRISTI Carnem &
Sanguinem, cuius virtute tanto oneri ferendo par
existat, animo superior euadat. Euadet mundo, &
quod amplius est, euadet seipso superior, qui se fa-
num & agrum epulo sacrosancto Agni refecerit.
Haec est refectio Eucharistiae, quam summus & æ-
ternus Pontifex offert, cum dicit: *Venite ad me om-* Matth. 11.
nes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos. 28.
Vos, inquam, qui cardines mundi estis, & vestris
humeris totum Orbem sustinetis. Mos est, vt fa-
K 2 cien-

ciente solemniter ite Pontifice, præcedat venerabile Sacramentum. Et quidem satis celebre, satisque solemne iter in cælum est, cum decedente è viuis homine, & ad astra contendente, sacra præmittitur *Vial. cum.* Eucharistia. Tunc præmittitur, cum sacrum Viaticum percipitur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
Aurea & aureola corona.

*Honor alit
artem be-
nè viuendi
& moriendi.
Exod. 25.*

ANte summi Sacerdotis oculos structa & instructa erat in tabernaculo typica Eucharistia mensa, & in ea magna & parua corona, vt nosset Pontifex, sibi non solum paratam & instructam mensam, sed aureas constructas etiam coronas, si *Sap. 18, 24.* merita digna suppeterent. *In veste poderis totus erat orbis terrarum,* & pro tanto mundi onere leuando prouiderat Deus de sacra annona; & pro labore remunerando, aureas futuras in cælo coronas ostendebat & offerebat. Summus Pontifex SIXTVS suis humeris impositum totum planè orbem cognoscebat & sentiebat, cumque ab hac tam graui cruce ad aliam, quam passus est in martyrio, iniuste fuerit condemnatus, vt leue onus tantæ ponderis redderet, Eucharistia se munitabat, & vt suauè martyrium efficeret, auream & aureolam præ oculis patientis

*Aureola
Pontificis.*

riens habebat. Summus Pontifex Gregorius erat, & hac eadem tractus consideratione dicebat Hom. 37. in Euangelia, & quidem adhuc in vnius Martyris solemnitate. per vniuersam Ecclesiam loquitur in hæc verba: *Si consideramus, fratres charissimi, quæ & quanta sunt, quæ nobis promittuntur in calis, vilescunt animo omnia quæ habentur in terris. Terrena namque substantia supernæ felicitati comparata, pondus est, non subsidium. Temporalis vita æternæ vitæ comparata, mors est, potius dicenda, quàm vita. Ipse enim quotidianus defectus corruptionis quid est aliud, quàm quædam prolixitas mortis? Quæ autem lingua dicere, vel quis intellectus capere sufficit, illa supernæ ciuitatis quanta sint gaudia; Angelorum choris interesse; cum beatissimis spiritibus gloriæ conditoris assistere, præsentem Dei vultum cernere, incircumscriptum lumen videre, nullo mortis metu affici, incorruptionis perpetuæ munere letari? sed ad hæc audita exarscit animus, iamque illic cupit assistere, vbi se sperat sine fine gaudere. Sed ad magna præmia perueniri non potest, nisi per magnos labores. Unde & Paulus egregius 2. Tim. 2, 5. prædicator dicit: Non coronabitur, nisi qui legitimè certauerit. Delectet igitur mentem magnitudo præmiorum, sed non deterreat certamen laborum. Hæc oracula SIXTI è cruce, hæc monita Gregorij è lecto, cui ægra semper valetudine affixus erat, hæc vtriusque sententia,*

2. Tim. 5. Non coronabitur, nisi se legitime certauerit; hæc vtriuf-
que conclusio, Delectet igitur mentem magnitudo præ-
miorum, sed non deterreat certamen laborum. Concluse
ad hanc formam suum martyrium Pontifex Pon-
titanus, qui iam humi prostratus, vt manu carnifi-
cis cæderetur, perorauit: *Gratias tibi ago omnipotens*
Extrema
verbo me-
rientis. *Deus, qui me ad hanc horam perduxisti, vt per agonem*
passionis diabolum confunderem in tuo nomine: & tu Domine
suscipe spiritum meum in pace.

Proferatur nunc in publicum sancti MACARII
Patriarchæ exemplum; in quo, tamquam præcla-
rissimo speculo, ferentis onus mortalitatis & mor-
bi forma conspicitur.

